

**INFORME SOBRE L'ÀMBIT DE LA
SOLIDARITAT I LA COOPERACIÓ AL
DESENVOLUPAMENT A LA UNIVERSITAT
JAUME I.**

**PROJECTE DE SOLIDARITAT I COOPERACIÓ AL
DESENVOLUPAMENT**

Vicerectorat de Relacions Internacionals i Cooperació
Gener 1998-juny 1999

ÍNDIX

1. INTRODUCCIÓ	3
2. EL PROJECTE I EL CONSELL DE SOLIDARITAT I COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT	5
3. EL FINANÇAMENT DE LA UNIVERSITAT JAUME I PER A ACCIONS DE SOLIDARITAT I COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT	10
4. PROJECTES INSTITUCIONALS CONSOLIDATS	12
4.1. El Racó de la Solidaritat.....	13
4.2. Els Cursos de Voluntariat.....	17
4.3. Los Jornades de Cooperació.....	21
4.4. Incorporació d'estudiants de països en vies de desenvolupament a la Universitat Jaume I.....	26
4.5. Professorat i estudiantat provinent d'Amèrica Llatina del PCI.....	29
4.6. Beques de la convocatòria general de l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional.....	32
4.7. Convenis amb universitats de països en vies de desenvolupament	34
5.PROJECTES DE SOLIDARITAT I COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT DE LA UNIVERSITAT JAUME I	36
5.1. Fitxa:Projectes de solidaritat i cooperació al desenvolupament.....	38
5.2. Resum de les fitxes, sobre projectes de solidaritat i cooperació al desenvolupament, de la Universitat Jaume I.....	39
6. CONCLUSIONS	41
7. PROPOSTES DE FUTUR	48
7.1. Estructura permanent.....	48
7.2. Projectes i actuacions.....	52
ANNEXE	59

1.- INTRODUCCIÓ

Una institució com ara la Universitat no pot ignorar la solidaritat i la cooperació amb països en vies de desenvolupament (PVD). Els nostres Estatuts, en el Preàmbul, defineixen la Universitat Jaume I com a defensora del compromís social, el principi de solidaritat, el respecte a la diversitat, la igualtat d'oportunitats per a persones de diferents sexes, la millora i protecció del medi ambient, i el treball per la pau.

Per tal de potenciar els principis que presenten els nostres Estatuts, en el nou Equip de Govern nomenat al maig de 1997 per l'actual rector, Fernando Romero, es va incorporar la figura d'un Vicerectorat de Relacions Internacionals i Cooperació. La incorporació de la cooperació en el nom d'un vicerectorat no es produeix en cap altra universitat espanyola i deixa constància de l'aposta d'aquesta universitat per la potenciació d'aquest àmbit.

Fins aquest moment, en aquesta universitat s'havien produït accions de solidaritat i cooperació al desenvolupament, però de manera altruista i, en la majoria dels casos descoordinada. En cooperació al desenvolupament cal destacar la col·laboració de Fran Peyrò, director de l'Oficina Tècnica de Cooperació Internacional, qui coordinava el grup que va començar a treballar en les Jornades de Cooperació i en els programes institucionals del PCI (antic Intercampus) i la convocatòria general de beques de l'AECI.

Després d'una llarga reflexió per part d'algunes persones de la comunitat universitària sobre aquesta qüestió, es va crear, al gener de 1998, **el Projecte i el Consell de Solidaritat i Cooperació al Desenvolupament,**

en el qual ens vam comprometre a fer un informe sobre aquest tema i a presentar una possible estructura administrativa que ens servira de suport en el futur per a poder impulsar aquest àmbit.

En l'informe que ara presentem hem volgut donar una visió tan completa com ha sigut possible sobre la situació actual de la Universitat Jaume I en matèria de solidaritat i cooperació al desenvolupament, per tal de poder establir les línies d'actuació posteriors.

Per açò, començarem presentant el Projecte i el Consell Assessor de Solidaritat i Cooperació, i amb una anàlisi de l'aportació econòmica actual de la universitat en aquest àmbit en comparació amb el que seria el 0.7% del pressupost de despeses corrents de la universitat, així com les aportacions que ja rebem d'altres institucions.

A continuació presentarem els projectes institucionals de l'UJI i el seu desenvolupament en els últims anys. Després analitzarem les dades obtingudes mitjançant la distribució del qüestionari sobre projectes de solidaritat i cooperació al desenvolupament. Per acabar, presentarem les nostres conclusions i una proposta de plantejament de futur.

2.- EL PROJECTE I EL CONSELL DE SOLIDARITAT I COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT.

En gener de 1998 ens vam proposar dur endavant un projecte per tal d'establir les bases sobre les quals fonamentar el treball en matèria de solidaritat i cooperació al desenvolupament de la nostra universitat. La direcció d'aquest projecte va estar encomanada fins al juny de 1998 a la professora Raquel Agost i des d'aleshores fins ara a la professora Leonor Lapeña. El primer pas que es va donar en aquest projecte va ser la creació del **Consell de Solidaritat i Cooperació al Desenvolupament.**

En el **Consell de Solidaritat i Cooperació al Desenvolupament** estan representats l'estudiantat, el personal d'administració i serveis, i el professorat pertanyent als tres centres. Cal destacar que encara que existeixen altres consells interdisciplinars, és en aquest en el qual es troba professorat d'una major varietat d'àrees de coneixement treballant conjuntament. Tot i la varietat de procedència dels membres del Consell, les persones que el componen no acudeixen a les seues reunions representant els interessos dels seus centres o dels seus estaments, sinó com a experts i persones compromeses i amb un veritable esperit de col·laboració en la tasca de dur endavant una política de solidaritat i cooperació al desenvolupament en la Universitat Jaume I. S'ha creat un grup de treball consolidat que demostra el seu interès i compromís amb l'assistència constant a les reunions, amb la participació en profundes discussions i amb el treball insistent en l'àmbit que ens preocupa.

El Projecte de Solidaritat i Cooperació al Desenvolupament

Una de les primeres tasques que va dur a terme el Consell de Solidaritat i Cooperació al Desenvolupament va ser definir com entenem que la nostra universitat ha d'estar compromesa amb aquest àmbit. Així doncs, vam arribar a les següents conclusions:

Creiem que **els principis de solidaritat i cooperació al desenvolupament cal potenciar-los** en la comunitat universitària en tres línies ben definides.

* D'una banda, **els universitaris hem de col·laborar en el benestar de la societat en l'àmbit local**: persones discapacitades, grups marginats, gent gran, gent hospitalitzada, etc.

Les altres dues línies són més específicament universitàries.

* Una segona línia de cooperació, ha de ser **la sensibilització de la comunitat universitària** i, a poc a poc, la incorporació als *currícula* dels nostres estudiants de programes i assignatures que integren els temes de cooperació en el seu perfil professional, el perfil de professionals solidaris formats a la Universitat Jaume I.

* Per últim, la tercera línia d'actuació de la Universitat haurà de ser la **de la participació activa en la cooperació internacional**. Una participació pròpia d'una institució universitària en matèria de formació, investigació aplicada i cultura dels països en vies de desenvolupament, sempre amb tot el respecte per la idiosincràsia de cada poble. Per la nostra situació i implicació cultural, sembla escaient prioritzar els països localitzats a la ribera del Mediterrani i els d'Amèrica Llatina per a rebre el nostre ajut, encara que puntualment podrem fer accions que beneficien altres PVD.

Una vegada definit l'àmbit de participació de la universitat, vam establir els **objectius** que el Consell de Solidaritat i Cooperació al

Desenvolupament es plantejava assolir i que consistien a concretar i valorar les diferents alternatives per tal de:

- a) Fer una universitat més humana i compromesa davant les desigualtats i injustícies del món que ens envolta.
- b) Promoure la participació i l'interès de tota la comunitat universitària en temes relacionats amb el desenvolupament, sobretot, cultural, educatiu, i intel·lectual dels pobles, és a dir, dins dels àmbits propis de la universitat.
- c) Fomentar els processos de sensibilització, conscienciació i compromís social de la comunitat universitària, en particular, i de la societat de Castelló, en general.
- d) Fomentar els valors de la tolerància, de la igualtat d'oportunitats per a tots, del voluntariat, dels drets humans, de la defensa ecològica del medi ambient i de la pau.
- e) Ser un punt de trobada permanent per a totes aquelles persones amb interessos en temes relacionats amb el voluntariat i la cooperació amb entitats altruistes i ONG.
- f) Coordinar accions solidàries organitzades des de l'UJI amb altres organitzades per altres universitats, i per institucions i organitzacions de la nostra societat.
- g) Informar a tota la comunitat universitària de les situacions que requereixen actuacions urgents tant localment com d'àmbit internacional.
- h) Buscar fonts de finançament per a poder dur a terme els projectes de la Universitat
- i) Difondre els resultats dels programes socials en els quals han participat voluntaris de la comunitat universitària, amb l'objectiu de gratificar els participants i d'animar a la participació a nous voluntaris.

- j) Organitzar activitats formatives per al voluntariat universitari, tant per iniciativa pròpia com en col·laboració amb altres institucions i organitzacions.

També en aquell moment vam decidir fer un estudi per tal de comprovar què estava fent la comunitat universitària en aquest àmbit, així com quines eren les seues inquietuds i projectes per al futur. Així, fa uns mesos es va crear un **grup de treball de diverses universitats** que, com nosaltres, treballen en temes de cooperació al desenvolupament al si del CEURI (Comité Español Universitario de Relaciones Internacionales). En coordinació amb aquest grup, i com a primera línia de treball conjunt, es va dissenyar un qüestionari per tal de conèixer l'opinió de la comunitat universitària. A la nostra universitat vam passar el qüestionari a tot el professorat, al PAS i a tot l'estudiantat inscrit en la llista de correu electrònic "solidaritat". En aquest informe es poden trobar els resultats de l'enquesta (punt 5 i annex).

A banda d'açò el Vicerectorat, amb la col·laboració de les directores del projecte, i amb el Consell, va continuar treballant en el que ja són projectes institucionals consolidats: el Racó de la Solidaritat (base de dades de voluntaris, relació amb les ONG, cursos de voluntariat, llista "solidaritat", informació a la comunitat universitària), Jornades de Cooperació al Desenvolupament, incorporació a l'UJI i seguiment d'estudiants de PVD sense recursos, atenció i finançament al professorat, estudiantat provinent de països llatino-americans seleccionats mitjançant el Programa de Cooperació Interuniversitària de l'AECI i els convenis de cooperació amb altres universitats.

Ara presentem ací l'informe final del projecte i el plantejament del que creiem que pot ser l'àmbit de la solidaritat i la cooperació al desenvolupament a la Universitat Jaume I en el futur.

3.- EL FINANÇAMENT DE LA UNIVERSITAT JAUME I PER A ACCIONS DE SOLIDARITAT I COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT

La quantitat destinada per la Universitat a l'àmbit de la solidaritat i la cooperació al desenvolupament, en 1999, es pot desglossar de la següent manera:

PROGRAMES FINANÇATS PER L'UJI	QUANTITAT
Ajudes per a matrícula d'estudiants provinents de països en vies de desenvolupament	750.000 PTA
Ajudes de menjador i allotjament d'estudiants i professors seleccionats pel programa PCI AL-E (antic Intercampus)	3.200.000 PTA
Jornades de Cooperació al Desenvolupament	1.125.000 PTA
Beca Racó de la Solidaritat	600.000 PTA
Complement econòmic directora del Projecte	431.610 PTA
TOTAL pressupost UJI	6.095.000 PTA

A banda de l'aportació de la universitat, rebem **finançament extern** destinat també a accions vinculades a la solidaritat i a la cooperació al desenvolupament:

PROGRAMES AMB FINANÇAMENT EXTERN	QUANTITAT
Coordinació i gestió dels Cursos de Voluntariat (Fundació Caixa Castelló-Bancaixa)	550.000 PTA
Jornades de Cooperació al Desenvolupament (Ajuda de Conselleria de Presidència G.V.	2.000.000 PTA
Accions de cooperació diverses (entre aquestes despeses originades pel Màster de Xile) (Exma. Diputació de Castelló)	500.000 PTA
TOTAL	3.050.000 PTA

Açò vol dir que el total pressupostat per la universitat en l'àmbit de la solidaritat i la cooperació al desenvolupament enguany és de 9.145.000 pessetes.

Com a proposta de futur es pot plantejar destinar el 0.7% del pressupost de la Universitat a accions dins de l'àmbit de la solidaritat i la cooperació al desenvolupament. La pregunta que cal fer-se és si és possible detrarre aquest percentatge de totes les partides del pressupost de l'UJI. Després de consultar altres universitats que ja apliquen aquesta política, hem pogut comprovar que algunes d'elles detrauen el 0.7% d'ingressos propis, és a dir, dels ingressos de la universitat pels serveis prestats (convenis amb institucions i empreses majoritàriament). Les altres universitats apliquen el 0.7% només a la partida de Despeses Corrents en Béns i Serveis del pressupost.

A més a més totes les universitats consideren com una aportació molt important tant per la quantitat econòmica com per la significació que té, la participació voluntaria del personal de la universitat (0.7% de la nòmina del PDI i PAS), que en algunes universitats arriba fins al 15% del personal; i de l'estudiantat (500-1000 ptes. que es paguen amb la matrícula), que en algunes universitats, com ara la de València va ser del 34% de l'estudiantat.

4.- PROJECTES INSTITUCIONALS CONSOLIDATS

Com hem dit abans, entre els projectes que té la Universitat Jaume I hi ha uns quants en els quals **ja estem treballant** des de fa temps a nivell institucional i per això creiem que requereixen, almenys, una breu memòria de la seua trajectòria. Aquests projectes són:

- 4.1. El Racó de la Solidaritat
- 4.2. Els Cursos de Voluntariat
- 4.3. Les Jornades de Cooperació
- 4.4. Incorporació d'estudiants de països en vies de desenvolupament a la Universitat Jaume I.
- 4.5. Professorat i estudiantat provinent d'Amèrica Llatina del PCI (antic Intercampus)
- 4.6. Beques de la convocatòria general de l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional (AECI)
- 4.7. Convenis amb universitats de països en vies de desenvolupament.

4.1. Racó de la Solidaritat.

Durant els últims anys les Organitzacions No Governamentals (ONG) han vist créixer el nivell de participació de voluntaris a un ritme desconegut abans, i és que el pas de l'acció individual a la col·lectiva ha estat una de les principals evolucions del voluntariat.

L'UJI no és aliena a aquest fenomen, i per això fou conscient de la necessitat de dotar la comunitat universitària d'unes vies properes i pròpies per canalitzar la força social que suposa un gran nombre de persones conscienciades i solidàries. Així, en 1993 es va crear el Racó de la Solidaritat depenent del Vicerectorat de Cultura, i a partir del any 1997 el Racó passa a dependre del Vicerectorat de Relacions Internacionals i Cooperació.

Des d'un primer moment els **objectius** van ser:

- a) Servir de punt d'enllaç a totes aquelles persones interessades en temes de solidaritat, oferint informació detallada sobre les ONG del nostre entorn, servint de nexa entre aquestes i la comunitat universitària en dues direccions.
- b) Recollir demandes de voluntariat i cooperació que es produeixen en la societat i facilitant l'assessorament.
- c) Potenciar l'associacionisme universitari vinculat al voluntariat, que facilitara la superació de l'estricta marc universitari i la interacció amb la societat.
- d) Promoure la formació continuada del voluntariat i facilitar la seua posterior implicació en iniciatives concretes.

Contingut i Organització

Per al seu funcionament el Racó ha comptat, des dels inicis, amb col·laboració tant del personal dels vicerectorats implicats, de becaris, de persones que realitzaven la PSS i la participació d'estudiants, professors i PAS que de forma desinteressada han volgut aportar el seu treball al desenvolupament i difusió de las diferents activitats.

Les accions del Racó es poden resumir en les següents:

*Difusió de les **campanyes internacionals de l'ONU** i col·laboració amb estaments oficials de la ciutat en l'organització de moltes d'aqueixes i d'altres campanyes de caràcter institucional.

*Creació d'un **Compte de la Solidaritat** per a promoure la recollida de fons per a accions especials.

*Coordinació de **campanyes específiques d'emergència** o de projectes concrets presentats per diferents entitats de voluntariat.

*Col·laboració en les activitats del **Pla Integral de Promoció de Voluntariat** de l'Obra Social de Bancaixa.

*Elaboració d'una **base de dades de les Organitzacions No Governamentals (ONG)** per a l'abast de tota la comunitat universitària i per a ser consultada en qualsevol moment a l'oficina del Racó.

*Posada en marxa de la **Borsa de voluntaris UJI** a través d'un fullet que els estudiants troben al moment de la matrícula i que els invita a participar en diferents accions solidàries.

***Servir de nexa** d'unió entre les ONG de Castelló i les persones interessades en aspectes de solidaritat de l'UJI en els moments que necessiten cobrir de forma urgent llocs de voluntaris.

*Confecció de la **llista de correu electrònic "Solidaritat"** que a través de la xarxa de la Universitat manté informades totes les persones que

ho han sol·licitat de diferents aspectes del voluntariat i la cooperació.

Resultats

En el quadre adjunt hem resumit algunes de les accions en les quals el Racó ha participat tant en l'organització, difusió o activament en el seu desenvolupament.

Col·laboració en campanyes institucionals	Any per l'eradicació de la pobresa Dia Internacional de la SIDA Dia Internacional del Voluntariat Supressió de barreres arquitectòniques Informació sobre drogues i alcohol
Compte de la Solidaritat	S'ha obert cada any segons necessitats. Com a exemples: -Ajuda Bòsnia/Somàlia -Ajudes a ONGD: Smara, Farmaceuticos Mundi i ACSUD Las Segovias.
Difusió campanyes específiques amb la realització de la publicitat (curs 1998-1999)	ISF, ajuda a El Salvador Recollida de joguets Creu Roja "La guerra no és un joc de xiquets" Associació Simón Bolívar, ajuda als damnificats del terratrèmol d'Armènia.
Pla Integral de Promoció del Voluntariat de Bancaixa	Cursos de formació del voluntariat (vegeu el punt 4.2.) Assistència als Aplecs de Voluntariat, els anys 1996, 1997 i 1998, a Alacant, Castelló i València, respectivament.
Borsa de Voluntaris UJI	En aquest moments la base de dades actualitzada dona un nombre de 319 estudiants repartits en els diferents camps: Integració de persones discapacitades 30 Acollida d'estudiants estrangers 68 Solidaritat internacional 78 Voluntariat mediambiental 48 Voluntariat social i ciudatà 65 Formació i informació del voluntariat 30
Participació en accions solidaries	Integració de persones discapacitades: Servei d'orientació a l'estudiant; Creu Roja. Acollida d'estudiants estrangers: Màster de la Pau, Programa Erasmus Solidaritat Internacional: Jornades de Cooperació Internacional ; Creu Roja Voluntariat Social i Ciudatà: Campanyes de l'Ajuntament; Cáritas (programa família)
Llista "Solidaritat"	Cada 15 dies s'ha informat de les activitats del Racó i de tota la les accions o actes de solidaritat i cooperació que puga ser d'interès per a la comunitat universitària
Oficina del Racó	Amb un horari d'atenció al públic per que siga un punt de trobada de tots ells membres de la Universitat que necessiten informació o volen aportar la seua col·laboració en aspectes de solidaritat.

El **finançament** de les activitats del Racó ha contat, fins al moment, amb el fons destinat directament pels vicerektorats de Cultura, al seu moment, i el de Relacions Internacional i Cooperació, des de l'any 1997.

4.2. Programa de Promoció del Voluntariat Universitari.

Fundació Bancaixa-Universitat Jaume I

El Programa de Promoció del Voluntariat Universitari-Bancaixa, es desenvolupa segons el conveni firmat entre la Universitat Jaume I i la Fundació Bancaixa (abans Obra Social Bancaixa), aquest Programa també s'ha desenvolupat a la Universitat de València i a la d'Alacant.

La iniciativa per a fer aquesta activitat va ser de la Fundació Bancaixa, així, la primera edició del Programa de Promoció del Voluntariat Universitari, es fa en el curs 1994-95 i estava adscrit al Vicerectorat de Cultura, des de 1997 es gestiona des del Vicerectorat de Relacions Internacionals i Cooperació, en l'actualitat ja se n'ha fet la cinquena edició (curs 1998-99).

Des del seu començament s'ha incorporat al Racó de la Solidaritat de la Universitat Jaume I, per a poder oferir un marc de suport més ampli a la promoció del voluntariat, donant-li continuïtat. Per la seua transcendència entre els estudiants, és el Programa que impulsa en els seus primers moments al Racó, i contribueix a la seua consolidació.

Els **objectius** generals del Programa són dos:

- a) Incentivar i preparar convenientment els estudiants universitaris en temes relacionats amb la solidaritat, països en desenvolupament, racisme, medi ambient, etc., per tal que puguen actuar com a voluntaris més competents i eficaços.
- b) Sensibilitzar els participants de manera que adquirisquen consciència amb

una sèrie de problemàtiques que ara per ara ens afecten molt prop: la discriminació de la dona, la gent gran, la sida, etc.

El contingut i l'organització dels cursos és la següent.

D'una banda, s'oferta un curs de formació bàsica de 10 hores, de caràcter obligatori per a aquelles persones que participen per primera vegada en el programa de formació.

D'una altra banda, nou cursos de formació específica, de 20 hores (10 de caràcter teòric i 10 pràctic): Ecologia i medi ambient, Problemes per l'ús de drogues, Persones d'edat avançada, Discapacitats, Sida i malalts terminals, Racisme i immigració, Desenvolupament i cooperació internacional, Promoció de la dona i Menors en situació de risc.

La realització de pràctiques en diferents ONG dins de les hores de formació de cada curs, és un element fonamental, perquè dona l'oportunitat de conèixer directament una associació, i facilita que el voluntari pugui continuar desenvolupant la seua tasca, una vegada finalitze el curs de formació.

Els professors que imparteixen aquets cursos són professionals que ja sia per motius laborals, o per la seua participació activa en alguna ONG (Organització No Governamental), coneixen perfectament l'àmbit d'actuació.

Grau de participació en el Programa:

Des de la primera edició fins a l'actual, s'han inscrit aproximadament 1.280 membres de la comunitat universitària (majoritàriament estudiants/tes). L'índex de participació efectiva està al voltant del 70%. La major part dels/les participants no han estat mai voluntaris/àries (75%), i són

estudiants/tes de psicologia, mestre, humanitats, dret, relacions laborals, ADEM, informàtica, enginyeria industrial, químiques... es pot dir que ha participat estudiantat de totes les titulacions. També ha participat el col·lectiu de prestadors socials de l'UJI. Aquestes dades s'han recollit de les memòries d'avaluació dels cursos.

També poden participar membres de l'Escola Universitària de Diplomats en Infermeria de Castelló, encara que depenen de la Universitat de València EG.

Cal destacar que la participació dels estudiants en aquesta activitat és voluntària, tenint en compte que aquesta activitat no té un reconeixement en crèdits docents. Aquesta possibilitat ha sigut desestimada, per part del Consell Assessor de Solidaritat i Cooperació, per considerar que el fet de convalidar aquests cursos per crèdits, és una contraprestació que desvirtua el procés de voluntariat.

Resultats:

En primer lloc, cal destacar l'interès de la comunitat universitària per aquest Programa, al voltant de 1.280 persones s'han inscrit per a participar-hi. Estudiantat de totes les titulacions, també professorat i PAS (encara que en menor incidència).

Com a conseqüència de la participació en el Programa, algunes persones s'han inscrit en la Borsa de Voluntariat de l'UJI (vegeu Racó de la Solidaritat), i així han pogut participar com a voluntaris en diferents activitats proposades per la Universitat.

Amb motiu de la realització de les pràctiques, altres han decidit quedar-se com a voluntaris en alguna ONG. En aquest cas, no es fa un seguiment per part de l'UJI, però o els professors dels cursos, o les associacions ens comuniquen aquesta participació.

Entitats que participen: amb motiu del desenvolupament teòric i pràctic dels cursos: Fundació Bancaixa (València), Centre de Voluntariat de Castelló, Direcció Territorial de Benestar Social (tercera edat), diferents ONG que treballen en els àmbits d'actuació dels cursos, Vic. de Cultura (Dia de la SIDA), Vic. de Relacions Internacionals i Cooperació (Racó de la Solidaritat: Jornades de Cooperació Internacional, Borsa de Voluntariat).

Gestió i finançament:

L'UJI gestiona i coordina el programa, per aquesta tasca es nomena a una(es) coordinadora(es), l'import del conveni firmat per aquests conceptes és de 550.000 pessetes.

La Fundació Bancaixa gestiona els honoraris del professorat dels cursos, l'import per aquest concepte és d'1.575.000 pessetes.

En l'actualitat Bancaixa s'està replantejant el Pla Integral del Voluntariat i en conseqüència el finançament del programa, tant a l'UJI com a la resta d'universitats.

4.3. Jornades de Cooperació

En 1996, la Generalitat Valenciana va convocar unes ajudes per a universitats, amb la finalitat de realitzar campanyes de sensibilització adreçades a l'estudiantat, de cara a fomentar la seua participació en programes d'ajuda a països en vies de desenvolupament (PVD). A partir d'aquest moment s'han realitzat cada any, jornades relacionades amb diferents aspectes de la cooperació internacional per al desenvolupament.

Els **objectius** d'aquestes jornades, han sigut, entre d'altres:

- a) Incrementar la sensibilització de la comunitat universitària dins de l'àmbit de la cooperació al desenvolupament.
- b) Donar a l'estudiantat una visió clara del que representa la cooperació internacional com a eixida professional, oferint-los l'oportunitat d'accedir a la informació que es genera constantment en aquests temes.
- c) Apropar a tota la comunitat universitària el treball que les entitats de la Coordinadora de ONGD porten endavant, conèixer els projectes en els quals treballen.
- d) Debatre sobre la incorporació al *curricula* de l'estudiantat de l'UJI, de programes i assignatures en els quals aparega el tema de la cooperació, com a part del seu perfil professional.

Contingut i organització. Fins ara s'han realitzat tres edicions amb diferents estructures i continguts.

La primera va estar coordinada per una comissió organitzadora formada per la Secretaria General, l'Oficina Tècnica de Cooperació Internacional, el

Servei d'Activitats Socioculturals i el Racó de la Solidaritat, és a dir, van estar implicats tant el Vicerectorat de Cultura com el de Relacions Internacionals. Els dos anys següents, després la reestructuració del Vicerectorat de Relacions Internacionals i Cooperació, tota l'organització ha recaigut en els responsables d'aquest Vicerectorat. Cal destacar la valuosa participació tant dels/les becaris/àies, dels prestadors socials adscrits al Racó, i de nombrosos membres de la comunitat universitària que han actuat de manera desinteressada, així com dels membres del Consell Assessor de Solidaritat i Cooperació.

En **1997**, es van organitzar dues activitats concretes:

* **Les Jornades sobre Eixides Professionals** en l'àmbit de la cooperació internacional.

* **La Trobada d'Organitzacions no Governamentals per al Desenvolupament (ONGD)**

Les primeres van comptar amb la participació, entre d'altres, de Dolores Cebral, de l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional (AECI), Francisco Javier Jiménez, subdirector general de Cooperació amb Àfrica Austral, Àsia i Oceania, Alida Más, de la Conselleria de Presidència de la Generalitat Valenciana i representats de diferents ONGD de caràcter nacional i internacional.

Els continguts d'aquestes ponències va donar a l'estudiantat una visió prou àmplia dels perfils d'aquests llocs de treball i de les possibilitats d'accedir-hi.

La Trobada va permetre, per primera vegada a l'UJI, disposar d'unes jornades d'informació del treball que fan les ONGD. La seua presència va facilitar l'apropament entre la comunitat universitària i aquestes organitzacions.

També es van programar activitats lúdiques, com a complement per a conèixer aspectes concrets de la cooperació, com ara el respecte a les cultures i tradicions pròpies.

En **1998**, es van realitzar les **“II Jornades de Cooperació Internacional. Universitat i Cooperació”**. Les tres vessants d'aquesta edició van ser, d'una banda, les intervencions dels conferencians, en la inauguració el Prof. Vicent Martínez Guzmán, en la cloenda el secretari d'Estat per a la Cooperació i Iberoamèrica, Fernando Villalonga. Aquestes aportacions van permetre la reflexió, en profunditat, sobre diferents aspectes del paper de la universitat en la cooperació al desenvolupament. D'una altra banda, en el seminari “Educar en la cooperació al desenvolupament” dirigit al professorat, es pretenia reflexionar sobre la possible incorporació d'assignatures interdisciplinars que donaren als estudiants més informació i formació en l'àmbit de la cooperació. Per a finalitzar, el tercer aspecte és la “Trobada d'ONGD” com a continuació i ampliació de l'any anterior.

En març d'aquest any, es van realitzar les **“III Jornades de Cooperació Internacional. Projectes de Solidaritat i Cooperació a la Universitat”**. En aquesta edició es van exposar públicament alguns projectes realitzats per membres de la comunitat universitària (punt 5). Es va realitzar un altre seminari sobre “Eixides professionals en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament”, van participar com a ponents Susana Velázquez, de la AECI (Agència Espanyola de Cooperació Internacional), Adelaida Lorente, de l'Ajuntament de Castelló, i Alejandro Moreno, de l'associació ACSUD-Las Segovias. Els continguts van ser: els organismes internacionals i estatals, la cooperació descentralitzada i els professionals de les ONGD. Es va donar als estudiants una visió global sobre el treball en la cooperació internacional. Atès l'èxit de les anteriors edicions, també es va organitzar la Trobada en

col·laboració amb la Unitat Territorial de Castelló de la Coordinadora de ONGD de la Comunitat Valenciana.

Dels **resultats** obtinguts de la realització de les Jornades, podem destacar l'augment de la participació i l'interès tant de la comunitat universitària com de diferents entitats públiques i privades de Castelló. Els seminaris, tallers i activitats programades han reforçat el vincle entre la Universitat i els àmbits de la solidaritat i la cooperació al desenvolupament.

Cal assenyalar tres aspectes concrets relacionats amb cada una de les edicions de les Jornades:

* S'ha **potenciat a la universitat l'associacionisme** vinculat al voluntariat. Com a exemples tenim l'impuls a Enginyeria Sense Fronteres (ISF) i un grup d'estudiants/tes de dret membres de "The European Law Students Association" (ELSA).

* **L'estudiantat va realitzar un manifest** amb les seues inquietuts sobre la **necessitat de tindre assignatures** que augmentaren la seua formació en el camp de la **cooperació al desenvolupament**. Aquest document es va entregar al rector i ha sigut el punt de partida d'algunes accions impulsades en aquest moment pel Consell Assessor.

*S'ha fet una reflexió sobre **el paper de la Universitat** en accions de cooperació i solidaritat i s'està d'acord que aquesta és el marc adient per a transmetre informació, impulsar la formació i la participació de tota la comunitat universitària.

El mateix desenvolupament de les Jornades, l'augment de la participació i els diferents temes que encara cal abordar, ens ha portat a la

conclusió que ha de ser una activitat anual, per a donar l'oportunitat als nous estudiants d'accedir a tota la informació que es proporciona.

El finançament d'aquestes activitats recau principalment en les subvencions atorgades a l'UJI per part de la Conselleria de Presidència de la Generalitat Valenciana i l'aportació de la mateixa universitat, segons s'indica en la taula següent:

	Subvenció rebuda	Aportació UJI	Cost total
1997	1.852.500 PTA	1.852.500 PTA	3.705.000 PTA
1998	834.000 PTA	1.595.000 PTA	2.429.000 PTA
1999	2.000.000 PTA	1.307.066 PTA	3.307.066 PTA

4.4. Incorporació d'estudiants procedents de països en vies de desenvolupament a la Universitat Jaume I

Aquest projecte es va iniciar a la nostra universitat al curs 1995-96 per donar resposta a la demanda creixent d'estudiants provinents de països en vies de desenvolupament que demanaven no haver de pagar les taxes de matrícula. Molts d'aquests estudiants arribaven i continuen arribant a la nostra universitat gràcies a la col·laboració de ONGD, d'institucions o de particulars que els ajuden en les seues despeses d'allotjament i manutenció. L'Equip de Govern va decidir al seu moment que el Vicerectorat de Relacions Internacionals faria un informe per tal que el rector resolguera l'exempció total del pagament de matrícula, sempre que hi haguera consignació pressupostària per a tal efecte.

<p>L'objectiu d'aquest projecte és donar l'oportunitat als estudiants de països en vies de desenvolupament que tenen dificultats de rebre un ensenyament superior, ho pugen fer a la nostra universitat, de manera que aquests coneixements pugen revertir en un futur en el desenvolupament del seu país d'origen.</p>
--

Al llarg del **curs 1995-96** van ser dos els/les estudiants/tes beneficiaris d'aquesta ajuda. Els/les alumnes provinents del Zaire i Guinea Equatorial, i cursaven les titulacions d'Enginyeria Tècnica d'Informàtica de Gestió i Filologia Anglesa.

En el **curs 1996-97** aquests dos mateixos estudiants van rebre ajudes de matrícula, juntament amb un estudiant de doctorat provinent d'Algèria.

En el **curs 1997-98** van ser 6 els/les estudiants/tes beneficiats per l'ajuda. Les titulacions cursades van ser Enginyeria Tècnica d'Informàtica de Gestió, Filologia Anglesa, Ciències Empresarials, Llicenciatura en Administració i Direcció d'Empreses, i Dret. I els/les estudiants/tes procedien del Zaire, Guinea Equatorial, i Sàhara Occidental. Un dels estudiants provinents del Sàhara Occidental va fer la prova per a majors de 25 anys.

Per últim, en el **curs 1998-99** han sigut 7 els/les estudiants/tes que han rebut aquesta ajuda, provinents de Guinea Equatorial (3), Sàhara Occidental (3) i Cuba (1). Les titulacions que cursen són Filologia Anglesa, Enginyeria Tècnica d'Informàtica de Gestió, Ciències Empresarials, Llicenciatura en Administració i Direcció d'Empreses, i Humanitats i, en un cas, els cursos de doctorat.

A banda del finançament dels estudis, alguns professors juntament amb el Vicerectorat fan una **tasca d'assessorament i suport d'aquests estudiants**. Encara així, trobem que aquest estudiantat, per les seues especials característiques, necessita estar constantment en contacte amb algú que els assessore, que faça el seu seguiment acadèmic i que pugui parlar amb facilitat amb els seus professors. La tutorització d'aquest tipus d'estudiantat seria una tasca molt interessant que hauria de ser assumida per professorat voluntari vinculat a la titulació escollida per l'estudiant/a.

Durant aquests anys es pot veure que l'estudiantat que demana l'ajuda és majoritàriament guineà i saharauí. Açò és degut, a més a més del vincle cultural i lingüístic que encara existeix entre Espanya i aquestes antigues colònies, al fet que hi ha ONGD que ajuden per tal que aquests/es estudiants/es puguin vindre. La Universitat Jaume I, juntament amb la Universitat de València-Estudi General, la Universitat Politècnica de

València i la Universitat d'Alacant, va signar al desembre de 1997 un **conveni amb el Fons Valencià per la Solidaritat** pel qual es comprometien a acollir i ajudar estudiants/es del poble saharauí que vulguen estudiar a les universitats signants de l'acord. És per això que a partir del curs 1997-98 hi ha hagut un nombre creixent d'estudiants/es saharauis a la nostra universitat. A més a més, dos d'aquests estudiants van rebre ajudes per a poder dinar gratuïtament als serveis de menjador de la universitat.

El **finançament** del programa és el següent,

CURS	QUANTITATS
1995-96	198.634 PTA
1996-97	235.810 PTA
1997-98	334.587 PTA
1998-99	503.797 PTA (provisional)

4.5. Professorat i estudiantat provinent d'Amèrica Llatina (Programa de Cooperació Interuniversitària).

Des del curs 1995-96 la Universitat Jaume I participa en el programa d'estades d'universitaris d'Amèrica Llatina a Espanya i d'Espanya a Amèrica Llatina. Per a fer aquestes estades la majoria dels participants en el programa aprofiten la diferència en el temps en què gaudim del període més llarg de vacances, és a dir, l'estiu

Aquest programa, que en els últims anys ha passat de denominar-se Intercampus a Programa de Cooperació Interuniversitària, està promogut des de l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional. L'aportació de l'Agència és recollir les sol·licituds, organitzar els tribunals de selecció, on hi ha una participació de moltes de les universitats que hi col·laboren, subscriure una assegurança per als/les universitaris/àries llatinoamericans que vénen a Espanya i per als/les espanyols/es que viatgen a Amèrica Llatina, i les despeses de viatge dels/les universitaris/àries espanyols. Les universitats paguen les despeses d'allotjament i manutenció.

L' objectiu d'aquest programa és facilitar la participació d'estudiants/es, professors/es i gestors/es universitaris en l'acció exterior, contribuint al desenvolupament de les societats iberoamericanes, al seu apropament i vinculació. A tal efecte, els/les participants en el programa col·laboraran en activitats docents (tutories, seminaris, jornades, classes pràctiques, etc.), d'investigació, o de gestió, si escau.

Aquest programa ha tingut molt bona acollida tant a les universitats espanyoles com a les llatinoamericanes. Sobretot en aquestes últimes, que són les que més s'han beneficiat del programa, ja que l'objectiu no ha sigut mai la reciprocitat com en altres programes europeus. Malgrat açò, aquest programa ha sigut durament criticat per membres del govern central i no té garanties de pervivència en el futur. En aquest moment hi ha una comissió que estudia altres programes alternatius que podrien substituir aquest en el futur.

A la Universitat Jaume I, durant el **curs 1995-96** van vindre 37 universitaris (18 professors/es i 19 estudiants/es). De la nostra universitat 41 universitaris (11 professors/es i 30 estudiants/es) van estar a universitats d'Amèrica Llatina.

Durant el **curs 1996-97** vam rebre a 27 universitaris/àries provinents d'Amèrica Llatina (14 professors/es i 13 estudiants/es). De la nostra universitat van visitar universitats d'Amèrica Llatina en aquest curs 20 universitaris/àries (14 estudiants/es i 6 professors/es).

En el **curs 1997-98** ens van visitar 24 universitaris/àries (13 professors/es, 10 estudiants/es i 1 gestor/a). De l'UJI van anar 20 universitaris (14 estudiants i 6 professors) a universitats llatinoamericanes.

Durant el **curs 1998-99** han sigut 16 només els universitaris/àries seleccionats (9 professors/es i 7 estudiants/es) . Per a aquest curs no està feta la selecció d'universitaris de l'UJI que aniran a Amèrica Llatina.

Encara que en aquest programa intervenen universitaris/àries de tots els centres, la majoria dels participants són de la Facultat de Ciències Humanes i Socials.

Com es pot veure el nombre d'universitaris/àries seleccionats ha anat disminuint en els últims anys. Malgrat açò, la nostra universitat, tot i esperant una revitalització del programa va augmentar el pressupost per a aquest programa de 3 milions a 3,2 milions en aquest any.

El **finançament** del programa és el següent,

CURS	QUANTITATS
1995-96	1.519.895 PTA
1996-97	2.337.347 PTA
1997-98	2.342.236 PTA
1998-99	2.072.185 PTA (provisional)

4.6. Beques convocatòria general de l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional (AECI)

Aquesta és una convocatòria de beques de postgrau, de l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional (AECI), per a titulats/des universitaris/àries de països en vies de desenvolupament. Les beques estan dotades amb 120.000 pessetes mensuals. La duració és d'un any prorrogable a un altre any. L'aportació de la universitat és l'exempció de matrícula en els cursos de postgrau i doctorat.

Objectiu: Donar l'oportunitat als llicenciats de països desfavorits per tal que puguin completar la seua formació universitària, a nivell de postgrau, a la nostra universitat. Molts d'aquests/es estudiants es convertiran així en formadors d'altres llicenciats al seu país.

Durant el **curs 1995-96** l'UJI va oferir ja 4 places per a les quals hi va haver 2 sol·licituds. Al curs següent es van oferir 6 places i es van cobrir totes. Al **curs 1997-98** van ser 8 els/les estudiants de postgrau que es van beneficiar d'aquesta convocatòria.

L'**any 1998** vam signar un **Conveni amb l'Agència** que regula aquestes beques establint una comissió mixta per a la selecció dels candidats. Un dels criteris que la nostra universitat va resoldre adoptar és prioritzar les sol·licituds de dones procedents de països de cultura musulmana, per la discriminació que les dones pateixen en aquests països.

Al **curs 1998-99** han sigut 12 els/les nous/noves participants en el programa i 5 les renovacions, amb la qual cosa tenim 17 estudiants/es de

postgrau beneficiant-se del programa. Malgrat l'elevat nombre de sol·licituds i d'admissions, encara no hem rebut cap sol·licitud de dones de països musulmans. Els/Les estudiants de postgrau que han estat a la nostra universitat durant aquest curs han cursat el Màster de la Pau (6) o el programa de doctorat dels departaments de Química Inorgànica i Orgànica (2 noves sol·licituds i 1 renovació), Història, Geografia i Art (2 noves sol·licituds i 1 renovació), Filosofia i Sociologia (2 noves sol·licituds i 2 renovacions) i Dret Públic (1 renovació).

Al mes de juliol es resoldrà la convocatòria per al **curs 1999-2000**. De moment, ja sabem que s'ha acceptat la renovació de 7 estudiants/es i podria renovar-se a 2 més. Encara no coneixem les noves sol·licituds.

4.7. Convenis amb universitats de països en vies de desenvolupament

PAIS	ANY	CONVENI
Argentina	1996	Universidad Nacional de la Plata. Desenvolupament, Validació i aplicació de Models Matemàtics aplicats al coneixement d'ecosistemes naturals i la seua dinàmica.
	1998	Universidad Nacional Entre Ríos. L'execució de les modalitats de cooperació previstes en l'acord, serà objecte de convenis específics entre les dues universitats.
	1998	Universidad Nacional del Centro de la Provincia de Buenos Aires.
Costa Rica	1993	Corte Suprema de Justicia de Costa Rica y la Escuela Judicial.
	1994	Universidad Nacional de Costa Rica.
Colòmbia	1994	Universidad Externado
Cuba	1994	Universidad de la Habana
	1994	Instituto de Historia de Cuba
	1998	Universidad de Oriente. S'estableixen relacions de col·laboració per a la transmissió recíproca de coneixements, experiències, resultats i realitzacions en el camp de la informàtica.
	1998	Universidad de la Habana. A càrrec de la Càtedra de Ciència Contemporània, professors de Física Teòrica de la Facultat de Física de la Universidad de la Habana, faran estades d'investigació a la Universitat Jaume I.
Xile	1997	Universidad Tecnológica Metropolitana de Chile. Intercanvi de professorat i estudiantat. Col·laboració del professorat de l'UJI en la formació de doctors/es, en cursos de postgrau i altres activitats.
	1997	Universidad Tecnológica Metropolitana de Chile. Màster en Direcció i Administració d'Empreses
	1997	Universidad Metropolitana de Chile. Màster en Comerç Exterior
	1997	Universidad Metropolitana de Chile. Màster en Disseny Industrial. Problemàtiques formals del producte.
	1997	Universidad Metropolitana de Chile. Màster en Contaminació i Medi Ambient.

PAIS	ANY	CONVENI
Mèxic	1993	Instituto de Investigaciones Jurídicas de la Universidad Nacional Autónoma de México.
	1995	Universidad Nacional Autónoma de México.
	1996	Universidad Autónoma del Estado de México(UAEM). Accions de suport educatiu a l'estudiantat i de formació al professorat. Les dues universitats donaran suport a la realització de tesis de <i>Maestría</i> i Doctorat, per part dels estudiants i del professorat. També es faran treballs d'investigació conjuntament.
	1996	Universidad Autónoma del Estado de México. Deteminar les accions que realitzaran les dues institucions, per a la creació en la UAEM, de la <i>Maestría de estudios para la Paz y el Desarrollo</i> , de la UAEM.
	1996	Universidad Autónoma del Estado de México. Acord de convalidació automàtica dels tres mesos cursats en el Programa de la <i>Maestría de estudios para la Paz y el Desarrollo</i> , de la UAEM.
	1996	Universidad Autónoma del Estado de Morelos.
Nicaragua	1994	Universidad Católica de Nicaragua "Redemptoris Mater"
Uruguai	1994	Universidad de la República.
Veneçuela	1994	Universidad Católica "Andrés Bello".

Altres convenis:

PAIS	ANY	CONVENI
Bulgària	1995	Institut Superior de Tecnologia. Institut Sofia.
	1997	The Higher Institute of Chemical Technology de Sofia.

5.- PROJECTES DE SOLIDARITAT I COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT DE LA UNIVERSITAT JAUME I

Com hem dit abans, un dels objectius del Projecte de Solidaritat i Cooperació al Desenvolupament en la seua creació al gener de 1998 era fer un estudi del que estava fent i cap a on volia anar la comunitat universitària en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament.

Casualment, aquest va ser el mateix objectiu que es va marcar el grup de treball de cooperació al desenvolupament que es va crear al CEURI (Comitè Espanyol Universitari de Relacions Internacionals) a la tardor de 1998. Vam, doncs, aprofitar, encara que adaptant-la, la fitxa que s'hi havia proposat per tal de fer un estudi interuniversitari.

En aquesta fitxa es poden trobar totes aquelles dades que el Consell de Solidaritat i Cooperació al Desenvolupament va considerar escaients: dades de la persona responsable, títol i descripció del projecte, temps de realització, caràcter (docent, investigador, d'assessorament, sensibilització, gestió, etc.), font de finançament, i país i/o institució de destinació de la cooperació.

Aquest qüestionari es va distribuir per correu intern a tot el PAS i PDI de la universitat, així com per correu electrònic. També es va enviar a totes les persones de la comunitat universitària que estan inscrites en la llista de correu electrònic interna "solidaritat", en la qual es distribueixen notícies i informació sobre aquest àmbit a la nostra universitat.

Malgrat l'esforç de distribució, les respostes obtingudes han sigut poques. Hem d'agrair el treball realitzat per la becària i pel prestador social del Racó de la Solidaritat per tal d'entrevistar alguns membres del professorat que, tot i sabent nosaltres que es troben fent tasques que poden ser considerades cooperació, no havien cotestat el qüestionari.

A continuació adjuntem el model de qüestionari i un resum de les fitxes recollides, en l'annex s'inclouen totes les fitxes presentades per la comunitat universitària.

5.1. Fitxa: Projectes de solidaritat i cooperació al desenvolupament

---

UNIVERSITAT JAUME I

CENTRE:

DEPARTAMENT:

PERSONA RESPONSABLE:

DATA DE NAIXEMENT:

TÍTOL ACADÈMIC:

TELÈFON:

FAX:

E-MAIL:

CAMP DE CONEIXEMENT:

☐ 1. Agricultura	☐ 9. Lingüística i filologia
☐ 2. Arquitectura, urbanisme i ordenació regional	☐ 10. Dret
☐ 3. Arts i disseny	☐ 11. Matemàtiques i informàtica
☐ 4. Ciències Empresarials	☐ 12. Ciències mèdiques
☐ 5. Educació i formació del professorat	☐ 13. Ciències naturals
☐ 6. Enginyeria i tecnologia	☐ 14. Ciències socials
☐ 7. Geografia i geologia	☐ 15. Ciències de la comunicació i la informació
☐ 8. Humanitats	☐ 16. Altres àrees d'estudi (especifiqueu-les)

TÍTOL DEL PROJECTE:

PROGRAMA (només si en forma part):

BREU DESCRIPCIÓ:

PROJECTE en curs ja realitzat a realitzar en el futur

DURACIÓ:

DATA D'INICI :

CARÀCTER DEL PROJECTE:

- Docent:
☐ pregrau	☐ postgrau:	☐ altres (especifiqueu-les)
	☐ curs d'especialització	
	☐ màster	
	☐ doctorat	

- Investigació aplicada
 Desenvolupament sostenible
 Assessorament
 Gestió universitària
 Sensibilització de la comunitat universitària
 Altres (especifiqueu-lo)

FONT DE FINANÇAMENT: aconseguida (especifiqueu-la)
 es proposa (especifiqueu-la)

POBLACIÓ BENEFICIÀRIA DE LA COOPERACIÓ:

5.2. Resum de les fitxes sobre projectes de solidaritat i cooperació al desenvolupament, de la Univ. Jaume I

A la **Universitat Jaume I** s'han recollit **31 fitxes**, que corresponen a diferents projectes, dins dels **camp de coneixement** més variats com són: agricultura, ciències empresarials, educació i formació del professorat, enginyeria i tecnologia, humanitats, dret, matemàtiques i informàtica, ciències naturals, ciències socials, medi ambient i resolució de conflictes-estudis per la pau. En la següent taula veiem els **centres i departaments** on es desenvolupen.

CENTRE	DEPARTAMENT	Nª PRO-JECTES	%
Vicerectorat de Relacions Internacionals i Cooperació		8	25.8%
Vicerectorat d'Investigació		2	6.5%
Serveis Centrals		1	3%
Facultat de Ciències Humanes i Socials (FCHS)	Dep. Filosofia i Sociologia	5	
	Dep. Psicologia Evolutiva, Social i Metodologia	2	
	Dep. Psicologia Bàsica, Clínica i Psicobiologia.	1	
	Dep. Història i Geografia	1	
	Total FCHS	8	25.8%
Escola Superior de Tecnologia i Ciències Experimentals (ESTCE)	Dep. Ciències Experimentals	4	
	Dep. Informàtica	1	
	Dep. Química Inorgànica i Orgànica	1	
	Dep. Tecnologia	1	
	Total ESTCE	7	23%
Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques (FCJE)	Dep. Dret Públic	3	
	Dep. Administració d'empreses	1	
	Dep. Economia	1	
	Total FCJE	5	16%

La major part d'aquestes actuacions ja s'estan desenvolupant (87%), algunes des de 1993. Però, és l'any 1998 on apareixen més projectes. La durada varia d'un a cinc anys, però tots són prorrogables.

El 36% dels projectes, són de caràcter exclusivament docent, el

19% són de caràcter exclusivament investigador, en la mateixa proporció hi ha projectes que comparteixen la investigació i la docència. La resta són projectes de sensibilització o vinculats a alguna ONG.

Les **fonts de finançament** són tant entitats públiques com privades: el Banc Mundial o la ONU-BID, l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional (AECI), la Generalitat Valenciana, l'Ajuntament de Castelló, Universitats (l'UJI, la universitat destinatària del projecte), Bancaixa, diferents organitzacions no governamentals (ONG).

Per finalitzar aquest breu resum, en la següent taula apareixen els **títols dels projectes**, que es presenten en les fitxes de l'annex.

PROJECTES
Racó de la Solidaritat.
Programa de Promoció del Voluntariat Universitari Bancaixa-UJI.
Jornades de Cooperació Internacional.
Programa de Cooperació Interuniversitària (antic Intercampus)
Incorporació d'estudiants de postgrau provinents de països en vies de desenvolupament. Beques AECI.
Incorporació d'estudiants de postgrau provinents de països en vies de desenvolupament.
Programa de desenvolupament comunitari del barri de Sant Llorenç (URBAN Castelló).
Curs de postgrau sobre Cooperació i Desenvolupament.
Estudis d'heteroestructures semiconductores i sistemes de baixa dimensionalitat (Cuba).
Màsters a la Universitat Tecnològica Metropolitana de Xile.
Premi L'Ullet Comissions Obreres de la Universitat Jaume I.
Curs de postgrau sobre Desenvolupament, Universitat i Cooperació (Cuba).
Master in Peace and Development Studies.
Cooperació universitària entre la Universitat de l'Havana (Cuba) i la Universitat Jaume I.
Curs de Formació de Voluntariat, en ciències socials i programes d'intervenció social.
Conveni UJI-Fons Valencià de la Solidaritat.
Pràcticum de Psicologia dels Serveis Socials.
Assessorament acadèmic en Psicologia Clínica a la Universitat del Nord de Nicaragua.
Estudi del federalisme mexicà.
Conveni entre el Departament de Ciències Experimentals de l'UJI i el Departament de Física de la Universitat d'Oriente de Santiago de Cuba.
Màster en Contaminació i Medi Ambient a la Universitat Tecnològica Metropolitana de Xile.
Contaminació d'aigües i sediments per metalls i plaguicides, Universitat de Guayaquil (Equador).
Projecte IRECE (Brasil) del Banc Mundial.
Implantació d'un programa de formació de doctorat a la Universitat d'Oriente de Cuba.
Conveni entre l'UJI i la Universitat de Tecnologia Química i Metal·lúrgica de Bulgària.
Enginyeria Sense Fronteres.
Dret de la Cooperació Internacional.
Deute extern i drets humans.
La millora del procés a Hondures. La reforma processal penal.
El somni de Ricardo: Atzeneta-Sefané.
Investigació sobre alternatives de desenvolupament sostenible a la Comunitat Valenciana i a Amèrica Llatina.

6.- CONCLUSIONS

En aquest punt s'exposen les conclusions dels programes presentats en la memòria , i com a resum, les conclusions finals del Projecte de Solidaritat i Cooperació Internacional.

Sobre el **Consell Assessor de Solidaritat i Cooperació al Desenvolupament** podem destacar el següent:

- * La capacitat de resposta i l'eficàcia del Consell s'han donat gràcies a la interdisciplinarietat en la seua composició. Estan representats tots els estaments de la Universitat, aquest fet proporciona un intercanvi d'opinions enriquit pels diferents àmbits de treball i coneixement dels seus membres.
- * Una línia d'actuació del Consell ha estat interessar-se i esforçar-se per centralitzar tota la informació sobre solidaritat i cooperació que es genera a la universitat o la que arriba d'altres institucions. Aquest fet ha permès que pràcticament totes les activitats realitzades des de la creació del Consell han estat assessorades i discutides al seu si.
- *S'ha presentat una iniciativa de convalidació de crèdits de lliure elecció, relacionats amb la formació en l'àmbit de la solidaritat i cooperació al desenvolupament. Aquest document es treballarà en profunditat en el moment en què la Universitat approve les bases de la lliure elecció d'universitat.

*S'ha dissenyat i proposat per a la seua realització el primer "Curs de Postgrau sobre Cooperació i Desenvolupament" de la Universitat Jaume I. Aquest document es presentarà pròximament a la Junta de Govern, per a començar al primer trimestre del curs 1999-2000.

* Com una acció específica programada per a l'any 2000, s'ha proposat canalitzar totes les accions realitzades a l'UJI, amb motiu de l'Any Internacional de la Cultura de la Pau declarat per la UNESCO, per a facilitar la seua coordinació. Així com donar suport a la idea que aquestes actuacions també estiguen coordinades amb totes les institucions de la ciutat de Castelló. Aquest fet farà que siga més efectiva la difusió d'aquest programa, així com els seus resultats.

L'inici del funcionament del **Racó de la Solidaritat** i el desenvolupament de les seues activitats, ens porten a les següents conclusions.

*El Racó ha esdevingut el punt de trobada indiscutible entre la comunitat universitària i la societat de Castelló. A més a més, és el referent, ja consolidat, davant les entitats de voluntariat de Castelló, així com davant els organismes públics implicats en activitats de voluntariat social i cooperació. La Universitat està totalment representada en aquest nivell pel Racó de la Solidaritat.

*El volum d'activitats generades al voltant del Racó ha tingut un creixement que ha superat totes les previsions. El seu correcte funcionament s'ha produït gràcies a la intervenció desinteressada de molts/es col·laboradors/es (estudiantat, professorat i PAS), així com per la participació del personal adscrit als diferents vicerectorats encarregats

del Racó. La tasca dels/les becaris/àries, així com dels prestadors socials, ha estat fonamental per a atendre les funcions d'aquest servei.

- *Les campanyes de solidaritat amb el suport de l'UJI, i canalitzades a través del Racó, han tingut en general una bona difusió i resposta. Es pretén que totes les campanyes de solidaritat adreçades a la comunitat universitària es canalitzen pel Racó. Aquest factor és fonamental si es vol donar un contingut real a aquest recurs. Atès que la seua funció és exactament aquesta, donar suport a les iniciatives tant de la comunitat universitària com de les ONG.

- * Ha estat molt importat gaudir d'un espai físic per a l'Oficina del Racó. Aquesta realitat ha permès tindre un punt d'informació, de consulta i de trobada a la Universitat, així com un punt de contacte, en l'àmbit del voluntariat, la solidaritat i la cooperació, entre la societat de Castelló i l'UJI.

La realització del **Programa de Formació del Voluntariat Universitari** ens invita a destacar les següents conclusions:

- * En una Universitat com aquesta, parlar de quasi 1.300 persones, és parlar de molta gent, interessada a conèixer el món del voluntariat.

- * Els cursos de voluntariat, tenen identitat pròpia dins de totes les activitats organitzades a l'UJI. La seua repercussió ha superat totes les expectatives i l'estudiantat —principalment— ja espera aquesta activitat dins de la programació del primer semestre.

- * Després d' una reflexió seriosa al si del Consell Assessor de Solidaritat i Cooperació no es considera adient convalidar per crèdits aquests cursos de formació del voluntariat ni les activitats voluntàries que es pugen realitzar.

Les conclusions que es destaquen de la realització de **les Jornades de Cooperació Internacional** són les següents:

- * L'estudiantat ha tingut una resposta molt positiva a les Jornades. Com a conseqüència s'ha impulsat l'associacionisme universitari, en diferents aspectes de la solidaritat i cooperació.
- * El creixent interès de l'estudiantat per incorporar a la seua formació temes relacionats amb la cooperació al desenvolupament. És aquest sector de la comunitat universitària el que més participa en les activitats organitzades en les Jornades.
- * L'interés generat per tal que cada vegada un major nombre de professors incorporen dins dels temaris de les assignatures, aspectes referits a la cooperació al desenvolupament, i a més a més pugen configurar, conjuntament, assignatures interdisciplinars per a ofertar a l'UJI.
- * El debat fruit de les conferències i taules redones de les diferents jornades, ha contribuït a delimitar algunes actuacions de la Universitat dins de la cooperació al desenvolupament. Aquests posicionaments es van debatre al si del Consell Assessor i en aquest moment les seues conclusions han estat assumides en gran part, com a línies d'actuació de l'UJI.

- * El contacte que la realització de les jornades proporciona a la comunitat universitària en diferents aspectes de la cooperació internacional i la solidaritat ha estat directe i eficaç. Aquest fet justifica per si mateix, la necessitat de realitzar edicions anuals que puguin arribar als nous estudiants de l'UJI , així com a la resta de la comunitat universitària.

Sobre els **programes d'estada de l'estudiantat i el professorat** de països en vies de desenvolupament i d'Amèrica Llatina, es poden extraure les següents conclusions:

- * Es confirma la col·laboració que existeix entre la nostra universitat i universitats de països llatinoamericans i de l'àrea mediterrània fonamentalment.
- * Les persones, sol·licitants d'algun tipus d'ajuda, dels països llatinoamericans, tenen com a objectius fonamentals participar en els estudis de postgrau i la investigació. Les persones provinents de l'àrea mediterrània tenen com a objectiu fonamental participar en els estudis de pregrau.
- * S'ha constatat la poca incorporació de les dones de països de tradició musulmana als programes de postgrau.

Els **projectes presentats per la comunitat universitària** ens porten a les següents conclusions:

- *Els projectes estan presentats per professorat de la majoria dels departaments de la universitat, també per personal de diferents serveis. Es pot destacar que les àrees de coneixement que cobreixen aquests

projectes són pràcticament totes en les quals estan treballant els membres de la universitat.

- * La major part dels projectes que es porten a terme estan relacionats amb accions de sensibilització, formació i investigació. Aquesta tendència està en consonància amb les reflexions fetes pel Consell Assessor, la Universitat ha d'esforçar-se en aquells aspectes propis de la seua identitat.

- * Seguint el que s'especifica en els Estatuts, les principals àrees d'influència dels projectes de cooperació són Amèrica Llatina i la Mediterrània.

- * Malgrat els punts anteriors, són poques les respostes que hem rebut a l'enquesta i moltes semblen més vinculades a un interès professional que solidari. La majoria del professorat no sembla estar massa conscienciat de la importància d'aquest àmbit, i moltes vegades lidera projectes pel benefici que representa per al seu currículum. Els que s'han interessat per la vessant de cooperació dels seus projectes ho han fet a nivell personal i sense el suport tècnic necessari per rendibilitzar els beneficis per al destinatari.

Resum: Conclusions generals

- És necessari un suport tècnic constant, des d'alguns dels serveis de la Universitat, per tal de buscar més beneficis dels projectes actuals per als destinataris, així com per a l'organització d'accions de sensibilització adreçades al PDI i al PAS.
- L'estudiantat és el sector de la comunitat universitària que respon amb més interès a les activitats organitzades al voltant de la solidaritat i la cooperació al desenvolupament
- Es palès l'interès de la universitat per destinar un percentatge del seu pressupost per a activitats de solidaritat i cooperació al desenvolupament, com es veu en la quantitat pressupostada per a l'any 1999 en aquest àmbit, encara que podia incrementar-se fins al 0,7% del pressupost de les despeses corrents.
- El Consell Assessor representa tots els membres de la comunitat universitària (professorat, estudiantat, PAS), i ha aconseguit dotar la seua tasca de contingut real, d'una banda canalitzant i centralitzant la majoria d'iniciatives de la comunitat universitària, i d'una altra banda generant noves propostes.
- El volum d'activitats del Racó s'ha multiplicat al llarg d'aquests anys.
- Creiem que és bona i fructífera la relació amb les ONG i la tasca de formació de voluntaris.
- Els projectes presentats per la comunitat universitària estàn encapçalats tant per professorat, com pel personal de serveis. Cal destacar que són molt variats i responen a diferents àrees de coneixement.

7. PROPOSTES DE FUTUR

7.1. Estructura permanent

Per tal de donar continuïtat a les accions que fins ara s'han encetat a l'UJI dins de l'àmbit de la solidaritat i la cooperació al desenvolupament i de garantir una qualitat i adequació dels futurs projectes, **estimem necessari que es cree una estructura permanent** de suport a aquest àmbit.

Després de fer una anàlisi en la qual ens plantejàvem diverses alternatives d'estructura que estaven funcionant en altres universitats, vam arribar a una doble opció: una fundació o una oficina tècnica. L'**opció de la fundació** oferia avantatges, però també un inconvenient important: la insostenibilitat econòmica per no poder comptar amb un capital fix suficient (els quasi 7 milions del 0.7% del pressupost de l'UJI és molt just per a mantenir el contracte d'un gerent i fer activitats al mateix temps), i per no ser prou gran encara el volum d'activitat. No descartem, però, que aquesta siga una opció a **considerar en el futur**, tal com han fet universitats com ara l'Autònoma de Barcelona.

D'una altra banda, la creació d'una oficina tècnica dedicada exclusivament a la solidaritat i la cooperació també, en principi, podia considerar-se excessiva per al volum d'activitat que actualment caldria gestionar en aquest àmbit.

El que finalment vam decidir proposar és la **inclusió de l'àmbit de la cooperació al desenvolupament en l'Oficina Tècnica de Cooperació**

Internacional (OTCI) amb un reforç del personal tècnic amb la contractació d'una persona amb coneixements i experiència en aquest camp de treball, així com de l'habitual de l'Oficina, és a dir, de relacions internacionals. La localització de l'oficina al primer pis de l'edifici de Rectorat és convenient per a les seues funcions.

Les **funcions de l'Oficina en l'àmbit de la solidaritat i la cooperació al desenvolupament** poden ser principalment les següents:

- * Fer els estudis i contactes pertinents per a fer nous projectes de cooperació.
- * Assessorar la comunitat universitària en l'elaboració de projectes.
- * Buscar finançament públic i privat per tal de dur endavant els projectes.
- * Coordinar i fer el seguiment dels actuals projectes institucionals consolidats.
- * Si el Claustre de l'UJI aprova la destinació del 0.7% del pressupost de l'UJI (Despeses ordinàries) per a accions de solidaritat i cooperació al desenvolupament:
  - * Fer un pressupost anual;
  - * Fer un seguiment;
  - * Coordinar les seues accions amb les del Racó de la Solidaritat;
  - * Assistir a les reunions del Consell de Solidaritat i Cooperació al Desenvolupament;
  - * Assistir a les reunions relatives a aquest àmbit tant a nivell nacional, com internacional;
  - * Organitzar campanyes institucionals;
  - * Gestionar el "compte de la solidaritat";

Al mateix temps, es proposa continuar mantenint el **Racó de la Solidaritat** que haurà d'estar localitzat al nou campus en un lloc de fàcil accés, sobretot per a l'estudiantat.

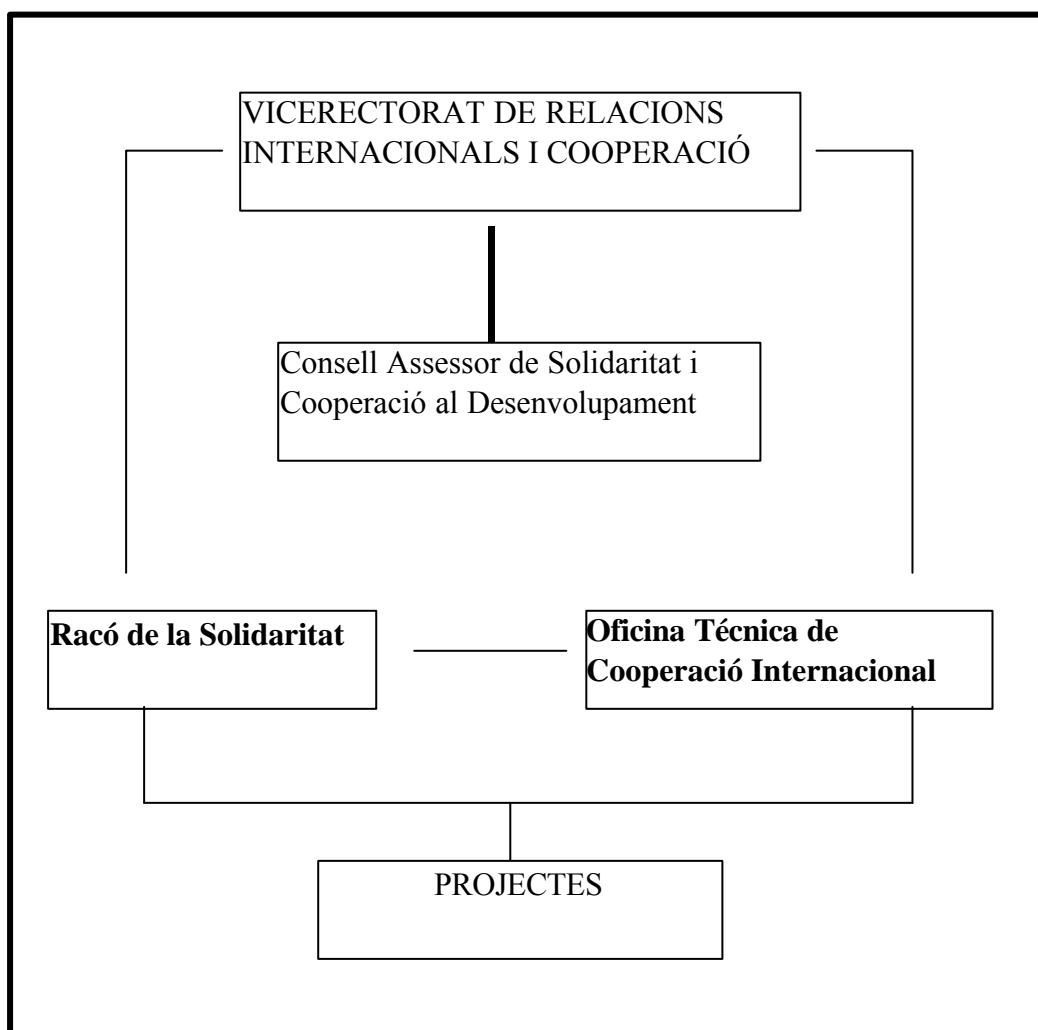
El Racó de la Solidaritat compta, en aquest moment, amb una becària i un prestador social (cal tenir en compte que aquesta figura desapareixerà en poc de temps). Les tasques de coordinació les ha fet la professora que coordinava els cursos de voluntariat finançats per la Fundació Bancaixa fins el començament del projecte i des d'aleshores per la directora del projecte. Proposem que continue havent-hi una coordinació del Racó que s'encarregue, com fins ara, del programa de formació de voluntaris. És per aquesta raó que hauria de continuar sent un membre del PDI vinculat a aspectes docents de voluntariat. També hauria de continuar havent-hi un/a becari/ària i ampliar a un altre becari/ària que suplirà en el futur el prestador social.

Les **funcions del Racó** seran principalment les següents:

- * Recollir i donar difusió entre la comunitat universitària sobre cursos, congressos, encontres, premis, etc., que es realitzen tant dins com fora de la universitat, relacionats amb la solidaritat i la cooperació al desenvolupament, personalment al Racó i fent servir, sempre que siga possible, la llista de correu electrònic "solidaritat", i el tauler d'anuncis i l'agenda del SIC.
- * Centralitzar les iniciatives de la comunitat universitària, com ara les campanyes de difusió, recollida de llibres, joguets, etc., i transmetre-les a l'OTCI i al Consell.
- * Coordinar-se amb l'OTCI

- * Coordinar el programa de voluntariat de l'UJI
- * Portar la relació amb les ONG traslladant les iniciatives d'aquestes a l'OTCI i al Vicerectorat.
- * Gestionar la borsa de voluntaris posant-los en relació amb les ONG i amb els serveis implicats de l'UJI (Relacions Internacionals, servei d'ajuda a l'estudiantat amb necessitats especials, etc.).
- * Assistir a les reunions del Consell de Solidaritat i Cooperació al Desenvolupament.

El quadre següent resumeix, de manera esquemàtica, aquesta estructura:

7.2. Actuacions i projectes

A continuació s'especifiquen diferents propostes de futur dels projectes de solidaritat i cooperació internacional.

Consell Assessor de Solidaritat i Cooperació.

- * Potenciar el clima de reflexió crítica i debat en les actuacions i iniciatives que es proposen; aquest aspecte fins ara ha sigut molt positiu i ha facilitat la participació de tots el membres, creant-se realment un grup de treball interdisciplinar.

- * Cal seguir treballant per a tindre constància de tots el programes o iniciatives que es duen a terme al si de la universitat en matèria de solidaritat i cooperació. Tindre una visió global d'aquest tema facilita la tasca d'assessorament del Consell. Hem de ser conscients que no totes les universitats ho han aconseguit.

- * Ser sensibles als canvis socials i a les demandes de la comunitat universitària, per a recollir o proposar nous programes o actuacions en matèria de solidaritat i cooperació al desenvolupament de l'UJI.

Racó de la Solidaritat.

- *Realitzar campanyes de difusió al començament de cada curs, i potenciar la relació amb les diferents associacions de l'estudiantat i en general amb totes les associacions de l'UJI. Per tal de millorar els canals de comunicació, i rendibilitzar els recursos.

- *Impulsar i continuar, la coordinació amb altres serveis de l'UJI per a la realització de diferents activitats (en l'actualitat aquesta tasca es realitza de manera efectiva i eficaç amb el Servei d'Activitats Socioculturals).

- *En conseqüència, serà molt important tenir en compte la seua localització física al nou Campus. Fins ara, la localització als locals de l'antic SIAE del Campus de Borriol, ha sigut un encert perquè és un punt de pas per als estudiants.

- *La consolidació del Racó de la Solidaritat com a punt de referència dins de l'UJI en temes de solidaritat i cooperació, fa indispensable seguir treballant per tal que, com fins ara, siga el "vehicle" perfecte entre la institució (el Vicerectorat i el Consell Assessor) i la comunitat universitària (estudiantat, professorat, PAS, com a membres d'alguna associació o de manera particular com interès personal).

- *En un futur no molt llunyà, en la mesura que desaparega el programa de prestació social, quedarà per cobrir la tasca més important del Racó, recollir i donar informació. Serà, doncs, important suplir aquesta figura per la d'un/a nou/va becari/ària.

Programa de Promoció del Voluntariat Universitari Bancaixa-UJI

- * El futur del Programa està lligat al futur del Pla Integral d'Ajuda al Voluntariat de Bancaixa. Aquesta realitat implica prendre una determinació sobre la necessitat de realitzar formació del voluntariat a l'UJI, en cas que la Fundació Bancaixa retire l'actual Programa.
- * La Universitat també és pot plantejar si considera aquest tema extracurricular o vol incloure'l, dins del *curricula* de l'estudiantat, com a assignatures d'estil, de facultat (com ja es realitza en el tema de la cooperació internacional a la Facultat de Ciències Humanes i Socials i a la Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques), o en formació de postgrau.

Jornades de Cooperació Internacional

- * Atès l'èxit de les anteriors edicions cal continuar-les. La realització de les Jornades ha facilitat un espai de reflexió per als temes de solidaritat i cooperació, que permet també una relació directa amb les ONG.
- * De manera immediata cal assenyalar l'any 2000 com l'any de l'educació per la pau de la UNESCO, amb aquest motiu, per acord del Consell Assessor, les Jornades estaran dedicades a aquest tema, i formaran part de les activitats conjuntes realitzades per l'UJI i les institucions de Castello, al voltant d'aquest tema.
- * Per a futures edicions, està pendent reflexionar sobre els diferents models de desenvolupament. Aquesta necessitat es planteja, com a resultat de la conferència de cloenda de les III Jornades de Cooperació.

- * Com que les despeses de la realització de les Jornades són finançades majoritàriament per la Generalitat Valenciana, en cas de no rebre aquesta subvenció, caldrà determinar com es pot donar continuïtat a aquesta activitat, segons s'indica en les conclusions d'aquest informe.

Programes d'estada d'estudiants i professors de països en vies de desenvolupament i d'Amèrica Llatina.

- * Continuar i aprofundir en les relacions amb les universitats dels països d'Amèrica Llatina. Tot i que el Programa de Cooperació Interuniversitària, que és el marc fonamental d'aquestes relacions, en l'actualitat s'està revisant per part del Ministeri.
- * Incrementar l'intercanvi i l'assessorament en la gestió de les universitats de països en vies de desenvolupament, com puga ser la implantació de nous plans d'estudi, la col·laboració en els estudis de tercer cicle (doctorat, cursos de postgrau).
- * Facilitar la formació universitària dels joves i les joves de països en vies de desenvolupament, canalitzant aquestes beques a través d'ONGs i universitats d'aquests països.
- * Millorar el procés de selecció d'aquests becaris.
- * Fomentar la incorporació als estudis universitaris de les dones dels països de cultura musulmana.

- * Obrir una línia de beques que incloga també estudiants de països de l'est europeu.

- * Assignar un professor-tutor a cada estudiant, dins del programa de voluntariat en cooperació internacional. Ara per ara, els estudiants saharauis tenen una profesora de l'UJI com a referència, i els guineans un professor d'institut.

Convenis amb altres universitats

- *Fomentar més les activitats recollides en els convenis firmats amb altres universitats, i difondre l'existència d'aquests per a facilitar la tasca del professorat o promoure noves iniciatives.

Projectes de solidaritat i cooperació al desenvolupament.

- * Fomentar aquestes iniciatives, per a poder assignar més recursos, buscant finançament extern en cas necessari.

- *Incrementar l'interès de la comunitat universitària en temes de cooperació i solidaritat, especialment del professorat. Per tal que aparega com a tema transversal en les diferents assignatures, i que es plantegen més projectes d'investigació en aquest àmbit.

- *És necessari un suport tècnic constant des d'algun dels serveis de la Universitat per tal de buscar més els beneficis dels projectes actuals per als destinataris, així com per a l'organització d'accions de sensibilització adreçades al PDI i al PAS.

- * Impulsar la coordinació de projectes propis en els d'altres ONG i institucions del nostre entorn per tal de desenvolupar projectes conjunts en una mateixa àrea geogràfica, amb l'objectiu d'unir recursos per a maximitzar els beneficis i augmentar l'impacte del projecte.

Resum: Propostes generals.

Crear una estructura permanent de suport de l'àmbit de solidaritat i cooperació al desenvolupament a la Universitat Jaume I..

Potenciar que el professorat tinga més interès per dedicar el seu temps, més valuós per a la majoria que qualsevol aportació econòmica, a liderar i dur endavant projectes de solidaritat i cooperació.

Aumentar el pressupost en la mesura que augmenten les propostes de nous programes, buscant el finançament extern en cas necessari.

Continuar la tasca que s'està realitzant des del Consell Assessor: fomentar la interdisciplinarietat, tindre una visió global de les activitats de solidaritat i cooperació a l'UJI, recollir o proposar nous programes.

Potenciar les relacions entre l'UJI i altres universitats espanyoles i estrangeres. En l'àmbit de la solidaritat i la cooperació al desenvolupament.

El Racó de la Solidaritat és, i ha de ser, el nexa perfecte entre les persones i la institució.

Determinar de quina manera es pot reconduir l'interès de la comunitat universitària en la formació dels diferents àmbits de voluntariat.

Continuar i ampliar les activitats de sensibilització en els àmbits de solidaritat i cooperació, com ara les Jornades de Cooperació Internacional.

Impulsar la relació existent amb les universitats de països en vies de desenvolupament (PVD).

Potenciar els programes d'estada d'estudiants i professors de països en vies de desenvolupament a l'UJI. Caldrà implicar més professors per a fer un seguiment individual dels estudiants.

ANNEX:

Fitxes dels Projectes de Solidaritat i Cooperació a la Universitat Jaume I

- 1. Racó de la Solidaritat.
- 2. Programa de Promoció del Voluntariat Universitari Bsancaixa-UJI.
- 3. Jornades de Cooperació Internacional.
- 4. Programa de Cooperació Interuniversitària (antic Intercampus)
- 5. Incorporació d'estudiants de postgrau provinents de països en vies de desenvolupament. Beques AECL.
- 6. Incorporació d'estudiants de postgrau provinents de països en vies de desenvolupament.
- 7. Programa de desenvolupament comunitari del barri de SantLlorenç (URBAN Castelló).
- 8. Curs de postgrau sobre Cooperació i Desenvolupament.
- 9. Estudis d'heteroestructures semiconductores i sistemes de baixa dimensionalitat (Cuba).
- 10. Masters en l'Universitat Tecnològica Metropolitana de Xile.
- 11. Premi L'Ullet Comissions Obreres de la Universitat Jaume I.
- 12. Curs de postgrau sobre Desenvolupament, Universitat i Cooperació (Cuba).
- 13. Master in Peace and Development Studies.
- 14. Cooperació universitària entre la Universitat de l'Havana (Cuba) i la Universitat Jaume I.
- 15. Curs de Formació de Voluntariat, en ciències socials i programes d'intervenció social.
- 16. Conveni UJI-Fons Valencià de la Solidaritat.
- 17. Pràcticum de Psicologia dels Serveis Socials.
- 18. Assessorament acadèmic en Psicologia Clínica a la Universitat del Nord de Nicaragua.
- 19. Estudi del federalisme mexicà.
- 20. Conveni entre el Deartament de Ciències Experimentals de l'JI i el departament de Física de la Universitat d'Oriente de Santiago de Cuba.
- 21. Màster en Contaminació i Medi Ambient a la Universitat Tecnològica Metropolitana de Xile.
- 22. Contaminació d'aigües i sediments per metalls i plaguicides, Universitat de Guayaquil (Equador).
- 23. Projecte IRECE (Brasil) del Banc Mundial.
- 24. Implantació d'un programa de formació de doctorat a la Universitat d'Oriente de Cuba.
- 25. Conveni entre l'UJI i la Universitat de Tecnologia Química i Metal·lúrgica de Bulgària.
- 26. Enginyeria Sense Fronteres.
- 27. Dret de la Cooperació Internacional.
- 28. Deute extern i drets humans.
- 29. La millora del procés a Hondures. La reforma processal penal.
- 30. El somni de Ricardo: Atzeneta-Sefané.
- 31. Investigació sobre alternatives de desenvolupament sostenible a la Comunitat Valenciana i a Amèrica Llatina.